No. 89 DINGSDAG 26 JULIJ. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe, brengen door deze ter algemeene kennis, dat, ter zake van te doene herstellingen aan de sluizen op de Drentsche Hoofdvaart, dat kanaal *van en met Maandag den achtsten tot en met Zondag den acht en twintigsten Augustus aanstaande* voor de scheepvaart zal zijn gesloten.

En zal deze ten vermelden einde worden opgenomen in de *Provinciale Drentsche en Asser* en *Meppeler Couranten*.

Assen den 22 Julij 1859

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe maakt bekend, dat de jagt op waterwild, op en langs het water van meeren, rivieren, stroomen, diepen en uitgeveende plassen en op drassige en moerassige gronden, in deze provincie zal geopend zijn op Maandag den eersten Augustus aanstaande met zonsopgang.

Assen den 20 Julij 1859.

De Commissaris des Konings voornoemd:
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

26 Julij.

Bij veel onzekerheid weten wij nu toch:

1o. dat Keizer *Frans Jozeff* zijn ultimatum aan Sardinie zond en het voorwaarts! durfde uitroepen, omdat hij rekende op hulp.

Dat was zeer onverstandig, althans hoogst onvoorzigtig, trouwens een wijs man zeide teregt: „in nood kan men met zijne vrienden wel dansen in een schepel."

Of zegt hij dat, nu zijne zaak verloren is, ten einde er nog met eenig fatsoen af te komen?

2o. Keizer *Napoleon* verklaart, dat hij zijn programma niet kon uitvoeren, zonder een algemeenen oorlog, en dat achtte hij niet in Frankrijks belang.

Dat kon hij ook eerder hebben vermoed.

Of zegt hij dat nu, om den vierhoek met fatsoen den rug toe te keeren?

Hij weet toch wel, dat men in eene vesting niet inkuijert als in eene herberg, waar men een glas bier drinkt.

Wij hebben intusschen vrede, en hoe ontevreden wij waren over menige bepaling, altijd erkennen wij nog, dat Keizer *Napoleon* veel heeft gedaan en het werk geheel ten beste kan schikken, als hij niet heult met Oostenrijk, of 't welk tot nu toe hetzelfde was, met de domperpartij.

Op dit oogenblik is er nog weinig te zeggen over 't geen in de toekomst zal worden beredderd. Dat er een congres zal plaats hebben, vindt meer en meer geloof, en dat dit voor de onafhankelijkheid van Italie goed is wordt niet betwijfeld.

Engeland — zegt men — zou al vroeger door *Napoleon* zijn aangezocht, om zich met de Italiaansche kwestie te bemoeijen, maar 't antwoord was eerst: „de zaak is nog niet rijp voor de diplomatie!" en later: „de Koningin is niet bij de hand, de Ministers zijn van honk en *Palmerston* is niet regt frisch."

Dood oude huismiddeltjes, om zich van iets af te maken.

Thans heeft Engeland echter lust en tijd, om meê te spreken, en *Palmerston* zal niet *mompelen*.

Hoe het in en met de Italiaansche kleinere Staatjes zal gaan, is nog zeer onzeker. Het heimwee naar hunne afwezige Potentaatjes hebben zij niet, en 't zal geen cadeau zijn, als *Napoleon* deze weer in 't regeringszadel zet. Intusschen rukken er troepen op tegen de bevolking der Hertogdommen en maakt deze zich gereed tot krachtigen tegenweer.

Zal dan het oogenblik daar zijn, dat Frankrijks hulp eischt?

Zoo ja, ten gerijve van wie?

Voor Frankrijk eene vraag, die moeijelijk is te beantwoorden.

Gij zult vrij zijn — zoo luidde *Napoleon's* belofte — maar gij moet u dat waardig toonen.

Goed en wel, maar is het volk de vrijheid niet waardig, als het verzoekt, dat men het niet meer brenge onder het juk van despootjes?

De degen van *Napoleon* was goed — 't zal de vraag zijn, of zijn verstand in deze zaak even veel bewondering verdient.

Ook latere berigten geven de bevolking der hertogdommen goeden moed, indien zij op vreedzamen weg en op waardige wijze openbaren, dat zij van hunne Dynastie liefst gescheiden willen leven van tafel en bed.

Alleen de Legatien, die tot den Kerkelijken Staat behooren, zullen wel weder onder het vaderlijk gezag! van den Paus? neen van *Antonnelli* worden gebragt. Slecht vooruitzigt; tenzij de Kardinaal eindelijk eens begreep, dat hij gagement moet vragen, omdat de tijd hem, ten gerede, vooruit is.

Zoowel in Sardinie als in Lombardije blijven de hevige liberalen echter zeer vergramd op *Napoleon*, en overal, waar men, weinige dagen geleden, het portret des Franschen Keizers zag, prijkt nu *Orsini*, terwijl *Mazzini*, die even voor den vrede van Villafranca politiek dood heette, de held is van den dag.

„Op dit oogenblik — roepen de meest vertoornden — zijn er in plaats van één, duizenden *Orsini's* en de dolken worden geslepen!"

Hier is gewis overdrijving, maar Italie, men weet het, is het land der dweepers, ook der politieke dweepers!

„Tweemaal heeft *Napoleon* Italie verraden", mompelt men, „en wat bereidt hij ons voor de derde keer?!

Bij den zondvloed van berigten, die wij uit Italie ontvangen, en die dikwijls in lijnregten tegenspraak zijn, is het voorzigtig, zijn oordeel op te schorten, tot dat er wat meer licht komt.

Zeker is het, dat de Keizer en de Koning, de beide geallieerden, te huis komende, zeer veel hebben te overwegen en te beslissen, en niet te verwonderen is het, dat zij de vereffening van het gewigtigste in 't hoogste ressort gaarne overlaten aan een Europeesch congres.

Toscane, dat bouwt op *Napoleon's* woord: „gij zult niet staan onder eene heerschappij, die gij verwerpt!" roept het volk op, om zich eene vertegenwoordiging te kiezen, opdat er een wettig orgaan zij, dat de wensch der burgerij behoorlijk kan bepleiten ter plaatse waar het met vrucht kan worden gehoord.

Dat is zeer verstandig.

Ook in Parma en Modena treden aanzienlijke en geachte inwoners op, om rust te houden, opdat verwarring en tumult eene goede zaak niet bederve.

De politieke tinnegieters zoeken nog altijd de ware aanleiding tot den vrede niet in de toespraken en ophelderingen des Keizers, maar elders. Zoo is het nu Rusland, dat de eer toekomt van het sluiten des vrede.

En waarom?

Omdat Keizer *Alexander* zijn vriend, *Napoleon* deed aanzeggen: „'t is nu tijd, om het zwaard op te steken, want gaat gij over den Mincio, dan sta ik er niet voor in, dat Duitschland slechts toekijkt."

Toen *Napoleon III* dit had gelezen, schreef hij aan Keizer *Frans Jozeff*, met wien hij thans, zegt men, zeer vertrouwelijke briefwisseling houdt, iets, dat Pruissen en Engeland niet ten onregte zeer nieuwsgierig maakt.

Prins *Napoleon* is te Parijs aangekomen, niet gebukt onder de lauweren, die hij uit den Italiaanschen oorlog meêbragt.

Wat hij eigenlijk verrigt heeft, is nog een raadsel.

Men zegt, dat hij brenger is van Sardinie's wensch: Modena, Parma en Toscane onder *Victor Emmanuel's* scepter, en dat hij die zaak bepleit als een welmeenend en welsprekend schoonzoon.

Er zijn ook, die verzekeren, dat *Victor Emmanuel* wel toegestemd heeft in de wapenschorsing, maar de vredesvoorwaarden niet teekende.

Daarover zal gehandeld worden te Zurich.

Zal de Paus in de eere-voorzittersstoel gaan zitten?

Men zegt *ja* en *neen*, maar *men* weet het niet, omdat *Pius IX* het zelf nog niet weet. 't Is de vraag, wat men hem belooft, als hij plaats neemt. Ook beslist de Paus niet zoo op een zomermorgen eene gewigtige vraag. Kardinaal *Antonnelli* plagt altijd te zeggen: „zachtjes aan, dan breekt de lijn niet en thans vooral is er bedenktijd noodig. Alle verandering is geen verbetering, denkt de sluwe staatsman — en ik heb het thans vet.

Wat *Pius IX* zelf betreft — hij begeert niets meer, maar ook niets minder.

't Eerste wordt hem ook nog niet gepresenteerd — 't laatste kan men wel eens nuttig achten voor 't algemeen — voor 't algemeen leeft immers de Paus, wiens leus uit kracht van zijn ambt moest zijn: „goed doen aan alle menschen."

Het Fransche leger nam reeds eene achterwaartsche beweging aan en het Sardinische zal volgen.

Van de stemming van de beide armeeën verneemt men niets. De Fransche Regering zorgt er voor, dat anderen niets anders zeggen, dan zij zou zeggen, als zij iets te zeggen had. Dat de soldaat, die durft denken, niet bijzonder tevreden is, mag men wel aannemen, tenzij hij zijn leven waagde, om de ultramontaansche partij genoegen te doen. Deze toch roept bij monde van den heer *Veuillot*: „*Napoleon* heeft gehandeld op de voortreffelijkste wijze in 't belang van Italie, zoowel als in dat van Frankrijk!"

Menig krijgsman'sverstand zal te zwak zijn, om dit te begrijpen; „maar dat behoeft ook niet", zal *Veuillot* zeggen: „geloof slechts wat ik u zeg!"

Wat denkt echter die bekwame dweeper en ridder van den domper wel van de verklaring van *Napoleon*, weggelegd in zijne jongste toespraak te St. Cloud, aldus luidende: „ik zag geheel Europa tegen mij over en maakte front achterwaarts." Wat zegt hij van die bekentenis, nadat hij even te voren verkondigde: „geen Vorst is magtiger *in* zijn volk, dan *Napoleon*, en Frankrijk staat aan het hoofd der volkeren!"

De ultramontaansche partij, dit ziet men, is onuitsprekelijk blij, dat de oorlog geëindigd is, en hare blijdschap verraadt de vrees die haar bekroop. Nu strijkt zij met groven kwast honig om 's Keizers mond, in de hoop, dat hij haar genadig zal zijn, of dat zij hem zal winnen, om dan de kwast op te bergen en hem onder den plak te krijgen. „De wereld moet *Napoleon* gehoorzaam — is de leus van het jezuïtisme — en hij moet *onze* dienaar zijn."

De Koning van Beijeren, of de Beijersche Regering, of, wil men, de meerderheid van de Beijersche vertegenwoordiging is met *Louis Napoleon* en Koning *Victor Emmanuel* en Keizer *Frans Jozeff* van het oorlogs(hobbel)paard gestapt. Behouden en onbezeerd in de laagte gekomen, heeft de Regering het volk bedankt voor zijne courage en gezegd, dat zij nu nog niet erg verlegen was om contanten.

(Maar uitstel is geen afstel!)

Hij beloofde echter eenige maatregelen in vrijzinnigen geest en heeft dus eene goede les uit Oostenrijk opgehaald.

In plaats van te vechten voor Oostenrijk, voor dien modelstaat, is hij zoo helderziende geworden voor de gebreken van het Habsburgsche regeringsstelsel, dat hij uit pure angst zijne onderdanen, die ook gekneld worden door het ultramontaansche dwangbuis, verademing belooft.

Ziedaar ook iets goeds van het Italiaansche geschil in het krijgslustige Beijeren!

Die de vrijheid lief heeft, verheugt zich daarover, maar hij kan toch niet laten, om de snoevende Beijeranen een weinig uit te lagchen.

Ze komen er echter goedkoop af.

Het oproer te Napels heeft gelukkig meer geld dan bloed gekost. Toen het gedempt was, zeide de Koning: „ontevredenen wil ik niet onder de wapens hebben, die het is, spreke, en hij kan vertrekken met dertig ducaten reisgeld, terwijl hem de „handpenning" geschonken blijft."

Achttienhonderd man staken de vingers op en 's anderen daags stoomden ze weg op zes stoombooten met 54 000 ducaten.

Ook de Koning was blij, want wie weet hoe duur zij hem later te staan gekomen waren.

De ultramontanen noemen dit een schitterend blijk van 's Konings edelmoedigheid — de liberalen roepen: „eere de mannen, die tegen hooge soldij en weinig dienst niet langer wilden leven in het land der dwingelandij!"

Abdul Medjid gaat niet naar Egypte, doch om niet geheel en al te huis te blijven, zal hij de Dardanellen eens bekijken.

Vanwaar die verandering. Lust had hij — geld ontbrak hem niet, nuttig was het . . .

Men zegt, dat de Fransche gezant hem in 't oor fluisterde: „blijf te huis, want wie weet wie gij vindt, als gij terugkomt!"

De Groote Heer, op geene ongenoodigde, vreemde logè's gesteld, bleef, en kan nu met zijn harem raden, wie de Fransche gezant bedoelde.

Of deze dat zelf wel weet?!

De Engelsche pers ducht steeds een inval der Franschen bij nacht of ontijd, en daarom keurt de *Times* het af, dat er nieuwe troepen naar Indie worden gezonden, en geheel en al dwaas is die vrees niet, immers voor Lussin liggen thans *honderd* Fransche oorlogschepen, die niets te doen hebben, en die zich verveelt is dikwijls „handtammig" of „handgreepachtig". Daarenboven, op *Napoleon* is niets te vertrouwen. Wat niemand vermoedt, doet hij — wat elk van hem profeteert, laat hij. Hij fopt de wereld in 't groot en ieder heeft op zijn tellen te passen.

De aanspraak van Keizer *Napoleon* te St. Cloud gehouden, blijkt belangrijker te zijn, naarmate men meer juist den inhoud daarvan weet en bevestigt ons in het vertrouwen, dat wij steeds hadden aangaande de overtuiging van

---

De Verteller, enz.

Laat u toch nimmer beheerschen door den uiterlijken schijn in uw oordeel over uwe medemenschen. Dit is een gewigtige regel, want menig edel gemoed, menig edel geest is verborgen onder den sluijer der armoede, terwijl niet zelden een schitterend uiterlijk en eene prachtige omgeving een nietswaardigen schurk bedekt. De natuur heeft aan elk mensch de vatbaarheid verleend om zich aangenaam te maken in gezelschap, schoon zulks veelal de aandacht van den oppervlakkigen opmerker ontgaat; en groot is het aantal derzulken op wier gezelschap men den hoogsten prijs stellen zou, indien zij niet onverdragelijk waren door eenige kleine gebreken of hebbelijkheden die zij zich welligt in korten tijd en met weinig moeite zouden kunnen afnemen. Hoeveel geluk-

den Keizer: »ik moet Italie vrij maken!«

»Het Italiaansche geschil heeft twee bedrijven,« zou *Napoleon* onlangs hebben gezegd tegen iemand, die zich over mogelijke ontrouw aan de heilige zaak des volks verontrustte, het eerste is afgespeeld en het tweede begint straks in de conferentiezaal. Daartoe zal Europa van raad dienen.

Dat is een slag in 't aangezigt der ultramontaansche partij.

Toen *Napoleon* den troon besteeg en de Jezuïten scheen toe te lonken, was het: »nu breekt de gouden eeuw voor Rome aan!« — toen de Keizer in Italie trok, was het: »weg met hem!« — toen hij vrede sloot en *Frans Jozeff* omhelsde, ja met dezen schreide, riep die partij: »Hosannah! den grooten Monarch, die zich verzoent met den vriend der Jezuïten, die handel zonder voorkennis of raad van het kettersche Pruissen en het kettersche Engeland. De beide Keizers verzoend en vrienden — heil u, Rome! de zon, die even was ondergegaan, verrijst en spelt u eene heerlijke toekomst!

En ziet, daar komt voor haar de treurmare: »eerst eene zamenkomst te Zurich — dan een Europeesch congres te . . . .

—

Op 21 jl. liet *Napoleon III* zich op nieuw hooren.

Toen werd hij door het corps diplomatiek gecomplimenteerd als overwinnaar.

En wie was de tolk van de blijdschap der Mogendheden van Europa?

De Pausselijke Nuntius!!

Rome is in de war en in eene droevige positie.

De Aartsbisschop van Weenen zegende de banieren van het Huis von Habsburg tot de overwinning, en zij komen terug als 't ware met rouwfloers omhangen.

Het paard van Keizer *Frans Jozeff* werd bereid tot vlugten.

En de Pausselijke Nuntius wenscht *Napoleon* geluk, terwijl de zeer gehoorzame zoon der kerk, de Oostenrijksche Monarch, als een verslagen man terugkomt!

Waarlijk, het Vatikaan heeft in deze dagen harde beproevingen!

Maar wat antwoordde Frankrijks Keizer?

Zeer weinig, doch genoeg, om de wereld weer in rep en roer te brengen.

Hij beklaagde zich, dat sommige Mogendheden den oorlog onregtvaardig hadden beoordeeld, en hoopte, dat alle Italiaansche geschillen weldra zouden zijn vereffend.

En vraagt gij was dit zoo verontrustend?

Wij vonden er dit, met u, waarde lezers, niet in.

Maar men zegt, dat de Keizer kwalijk gehumeurd was, toen hij zoo sprak, dat zijne houding zelfs wrevel verried, enz. enz., en onmiddelijk was aller attentie in Fransche zeehavens, waar alle schepen worden uitgerust alsof het straks weer zal zijn: »voorwaarts!«

Tegen wien?

Wel — tegen Engeland.

En zooveel indruk maakte 's Keizers antwoord dat het volk op de Parijsche wandelingen van niets anders keuvelt dan van de aanstaande visite aan Albion.

Zou dat *Napoleons* toeleg zijn?

Of wil hij de attentie van Italie afleiden en op Engeland vestigen — wil hij de ontevredene stemming over het onvoltooide werk in Italie verzwakken, door het vooruitzigt op een oorlog met Engeland? wil hij den soldaat, die, ontstemd, den vierboek vaarwel zegt, zonder er nadere kennis mede gemaakt te hebben, paaijen met eene landing en eene visite aan de schatrijke Engelsche Nabobs?

John Bull maakt zich gereed, om de ongenoode gasten te ontvangen, dat is huiswaarts te doen keeren — met geweld.

Hoe 't zij — er is weer kwaad in de lucht, hoewel men dat welligt meer telt, dan het werkelijk is. Wij althans gelooven nog niet, dat Keizer *Napoleon* zoo spoedig weer van huis zal gaan, tot zulk een ontzettend groot doel.

Frankrijk en Oostenrijk zullen weldra een definitief vredes-tractaat sluiten te Zurich, en Sardinie kan bij postscriptum er bijvoegen: *Hiermede content.*

Er zijn, die beweren, dat Sardinie, te Zurich niet gevraagd, er uit eigen beweging niet komen wil.

Hier eindigen wij, niet uit gebrek aan stof, maar omdat wij geen kans zien, een eenigzins duidelijk overzigt te geven van al de tegenstrijdige berigten, die de nieuwsmarkt overstroomen.

Het Engelsche Parlement zal ons in deze week iets meer en beter op de hoogte brengen van Europa's toestand, zooals die is, bij het licht, dat uit Italie is opgegaan.

Zeker is het echter, dat wij nog altijd leven te midden van ernstige gebeurtenissen en dat de toekomst nog niet veel goeds belooft.

Wij deelen nog de volgende telegrafische berigten mede:

Bologna, 22 Julij. In de Romagna is thans een groot aantal adressen ter onderteekening in omloop, waarin verklaard wordt, dat de bevolking het wereldlijk gezag niet meer in de hand der geestelijkheid wil toevertrouwd zien; het volk wil integendeel eene aanhechting van de Romagna bij Sardinie; de adressen zeggen, dat het volk de orde zal weten te handhaven, maar dat het besloten heeft om zich tegen iederen aanval van de zijde der Zwitsersche troepen, die in dienst van den Paus zijn, met geweld te verzetten.

Turijn, 23 Julij. Het gemeente-bestuur van Florence heeft zich verklaard voor de aanhechting van Toskane aan Sardinie, of het verlangt, dat anders een Prins uit het huis van Savoije aan het hoofd van Toskane worde geplaatst.

In Romagna worden adressen geteekend, om zich te verklaren voor de aanhechting aan Sardinie en tegen het behoud van het wereldlijk gezag in handen der geestelijkheid.

Weenen, 23 Julij. De baron *von Hubner* is te Rome aangekomen, om aldaar graaf *Colloredo* als Oostenrijksch gezant te vervangen.

Londen, 23 Julij. De grootvorst *Konstantijn* van Rusland wordt te Spithead verwacht.

Parijs, 23 Julij. Ter beurs alhier was heden het gerucht in omloop, dat een kongres zal worden gehouden. Zulks werkte gunstig op de fondsen.

De Fransche 3 pCt. geopend op 67.60, ondergingen daarna eene rijzing en sluiten op 68. De stemming was zeer gunstig op het berigt, dat de heer *de Persigny* alhier uit Londen is aangekomen met zeer vredelievende verzekeringen van de zijde der Eng. regering.

De *Patrie* meldt heden avond, dat het Hongaarsche legioen ontbonden en *Kossuth* naar Aken vertrokken is.

Het leger van *Garibaldi* zal met het geregelde leger vereenigd worden.

Groningen, 22 Julij. Naar wij van goederhand vernemen, worden thans de bestekken opgemaakt voor eene gedeeltelijke indijking van den Dollard en voor een te graven uitwateringskanaal voor de en nieuwen polder achter de Oostwolder Finsterwolder polder naar den mond van de Eems tusschen Termunten en Fiemel.

De aanbesteding der werken is bepaald in de maand December dezes jaars.

— De Nederl. schoener *Frouwina* (van Veendam) kapt. *Bekker*, die evens reeder was, vertrok den 4den Junij van Falmouth naar Havre. Voor het vertrek van Falmouth had kapt. *Bakker* aan zijnen makelaar te Londen order gegeven om eene som van 150 p. st. op zijn schip te verzekeren in geval van totaal verlies op de reis van Falmouth naar Havre. Bij welke assurantie bij Lloyds gesloten werd. Deze zelfde maatschappij had reeds 9000 p. st. op lading en 465 p. st. op een bodemerijbrief van de *Frouwina* verzekerd en beliep dus eene risico van 11,265 p. st. Behalve deze verzekering, waren er nog eenige gedeeltelijke assurantiën op behouden varen, te Havre en in Holland gesloten.

Tot 14 Junij, dus een tijdsverloop van 10 dagen, bleef men zonder narigt van het schip, maar op dien dag ontving de makelaar van den kapt. te Londen een brief van dezen, waarin hij hem schreef dat hij te 3 uur in den morgen van den 10den bevonden had dat er vijf voeten water in het ruim van de *Frouwina* was; dat hij onmiddelijk de pompen aan het werk had gesteld, doch dat het schip niettegenstaande men al het mogelijke had gedaan te 9 uur, op 5 mijlen afstands van de reede van Devis gezonken was. Kapt. *Bakker* besloot zijn brief met te zeggen, dat het schip totaal verloren was en verzocht zijn makelaar om de assurantie te ontvangen en hem dat geld over te maken.

Bij Lloyds had men echter eenig vermoeden, en boven dien onderstellende dat het schip welligt te behouden was, zond de maatschappij iemand naar de plaats van het ongeluk, om daar een en ander te onderzoeken. Deze werd versterkt in zijnen argwaan, dat het schip wel eens door schelmerij van den kapitein kon verloren zijn gegaan, en deze vermoedens hebben zich maar al te zeer bevestigd, toen het gelukt was het schip droog te krijgen; want toen bleek dat er van uit de kajuit niet minder dan 8 gaten van circa 1 duim diameter door het schip geboord waren, bovendien was aan de laadpoort geweld gepleegd en deze bijkans 2 duim naar buiten gedrongen, welk een en ander noodwendig het verlies van het schip ten gevolge moest hebben.

De reeder-kapitein is naar Holland gevlugt, doch de assuradeuren hebben besloten om hem met al de hun ten dienste staande middelen te vervolgen en de misdaad te straffen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer

Zitting van den 23 July 1859.

Gister is de beraadslaging over de voordragt, betreffende de politie op de spoorwegen, ten einde gebragt. Na dat nog eenige wijzigingen van de voorgestelde artikelen waren aangenomen, is het geheel der wet, met 44 tegen 14 stemmen goedgekeurd.

Tegen hebben gestemd de heeren *v. Twist*, *v. Forecst*, *de Kempenaer*, *Anemaet*, *v. Voorthuijzen*, *v. Franck*, *Godefroi*, *de Berg*, *v. Hall*, *v. Heukelom*, *v. Nispen*, *v. Wintershoven*, *de Brauw* en *Strens*.

—

Aan een te Leeuwarden van dr. *J. H. Halbertsma*, van Deventer, ontvangen partikulier schrijven uit Rome, van den 31 Mei 1859, ontleenen wij de volgende belangwekkende bijzonderheid, betreffende het bestaan van eene *Friesche kerk* aldaar:

»Nadat ik hier eenigen tijd vertoefd had, hoorde ik spreken van eene *Friesche kerk te Rome*, dat natuurlijk mijne aandacht nog al wekte. In het eerst vreesde ik, dat het mij zeer moeijelijk zou vallen, om onder de 300 kerken van het groote Rome, waaronder eenigen genoegzaam verlaten en vergeten zijn, die Friesche Kerk uit te vinden; tot mijn genoegen echter ontdekte ik, dat ik die kerk telkens, wanneer ik naar de St. Pieterskerk of de kunstgalerijen van den Paus ging, op eenige weinige schreden afstands was voorbijgeloopen. Op het groote plein namelijk van de St. Pieterskerk komende, staat een lidks om en vludt tusschen de huizen en het einde der zuidelijke kolonnades voor de St. Pieterskerk 25 steenen trappen, die onmiddelijk naar de Friesche Kerk voeren.

Tweemaal ben ik er genoegzamen tijd in geweest, om alles naauwkeurig op te nemen, en heb in de wanden drie steenen met Latijnsche opschriften ontdekt, waarvan de grootste, die nog volkomen gaaf is, op drie Friesen en eene Friesin van omstreeks den jare 850 betrekking heeft; de twee andere steenen die gebroken zijn, bevatten slechts brokstukken van opschriften waarvan de eene een Friesch, met name *Heb*, thans *Heabo*, vermeldt.

Paus *Leo IV* liet omstreeks het jaar 850 deze kerk bouwen, tot het doen van zielmissen voor de Friesen, die bij de verdediging van Rome tegen de Saracenen waren gesneuveld; want men moet weten, dat binnen den omtrek van den burgt van Rome, waarin deze kerk en de St. Pieterskerk gebouwd is in die eeuw gemeenten of kleine kolonien van Friesen, Anglosaxen, Franken en Longobarden gevestigd waren die kompagniën leverden in het leger van de Paus, als die in oorlog was, en dat oudtijds voor elk de er gemeenten eene kerk bestond. Overigens was de eerbied der burgers van Rome voor de Friesche kerk zoo groot, dat zij de genoemde 25 trappen die naar de kerk leiden, biddende opkroopen, telkens wanneer zij daar de mis bijwoonden.

Omstreeks 1750 had de Friesche kerk 900 jaar gestaan, en was toen zoo bouwvallig geworden, dat het stift der St. Pieterskerk, waaronder zij behoort, haar op last van Paus *Benedictus* liet herbouwen waarbij de Paus zorg droeg om de bovengemelde steenen te bewaren en zorgvuldig in de nieuwe muren te laten herstellen.

Overigens draagt niets eenig teekenen van hooge oudheid dan het torentje en de pilaren, die waarschijnlijk zijn blijven staan.

De Friesche kerk is gewijd aan *St. Michael* (*San Michele*) en aan *St. Magnus*, van welken laatsten heilige de Friesen, op den grooten steen genoemd het gebeente in de kerk begroeven terwijl zij één der armen van den heilige met zich naar huis gebragt en òf te Stavoren òf te Groningen òf te Slingen (?) alwaar zij 't huis behoorden, aan de een of andere kerk geschonken hebben. Dit punt, en der dan daar van worden in het opschrift van den grooten steen vrij duidelijk uit elkander gezet.

— Een paard- en vijftig-veertuurher uit eene onzer groote steden, die jaarlijks ongeveer (...) pond looi noodig heeft, moest in het vorige jaar voor de 1000 pond f 48 vrij aan huis, betalen. Thans heeft hij dezelfde hoeveelheid vrij aan huis, voor, f 8 de 1000 pond ontvangen. Zulk een groot verschil in prijs in twee op elkander volgende jaren, al zeker wel tot de groote zeldzaamheden behooren. Daarbij komt, dat de kwaliteit in dit jaar veel beter is dan het vorige.

— De R. C. pastoor der gemeente Hellendoorn ging den 20sten bij een zijner vrienden een bezoek afleggen, en keerde tegen den avond terug. Een boer, die kort daarna denzelfden weg passeerde zag iemand aan den weg liggen en hoe verschrikt was men, toen men bij nadering, het lijk van den pastoor herkende; vermoedelijk heeft hem eene beroerte getroffen.

— Reeds voor eenigen tijd heeft men gemeld, dat het huis »Bronbeek« bij Arnhem door Z. M. den Koning werd afgestaan, om voor een koloniaal invalidenhuis bestemd te worden. Men verneemt daarvan thans nader, dat het voor eenen gouverneur, 10 kapiteins 25 luitenants en C. manschappen zou ingerigt worden.

— Wij vernemen, dat 20 Julij jl. door de helmduikers van het wrak der *Lutine* zijn opgevischt: 1 gouden staaf, wegende 5 Nederl. p. 10 wigtjes; 599 heele Spaansche matten, 1 halve dito en 1 kwart dito, benevens eenig koperwerk.

---

kiger zouden wij niet zijn indien wij, alvorens elkander te veroordeelen ons de moeite wilden geven elkander ons beter te leeren kennen.

—

Alles afdoend argument tegen de vaccine.

»Alles goed en wel,« zeide een boer tot een doctor, die hem aan 't verstand trachtte te brengen dat hij zijne kinderen moest laten vaccineren — »maar er zou al veel moeten gebeuren voor ik mijne kinderen liet inenten.«

»Maar waarom dan toch niet?« vroeg de doctor.

»Waarom niet? dat zal ik eens netjes zeggen. Ik heb een buurman, die heeft zijn jongste kind ook laten inenten, maar wat gebeurt er? een paar dagen daarna viel het kind uit het venster en was een oogenblik later mors dood: zeg me nu nog eens dat het inenten wat helpt!«

—

Eenigen tijd geleden las men in een der Fransche provinciebladen het volgend rapport: Door een noodlottig toeval kwamen gisteren avond twee treinen met elkander in botsing, gelukkig waren geen van beide treinen in volle vaart zoodat de schok niet zeer hevig was. Nogtans bekwam de conducteur P. een zwaar kwetsuur aan het hoofd, men heeft echter alle reden de hoop te mogen koesteren dat het niet noodzakelijk zijn zal tot eene amputatie over te gaan.

—

Een jonge heer die zeer veel hinder had van afgetrokkenheid en verstrooidheid gaf zich alle mogelijke moeite om met eene dame die hij voor eene quadrille geëngageerd had, een gesprek aan te knoopen, maar hoe hij ook peinsde het mogt hem niet gelukken; veeleer scheen hij hoe langer hoe meer het spoor bijster te worden. Einde lijk zeide hij op eens:

»Mejufvrouw, hebt gij al gehoord van het verschrikkelijk ongeluk dat er gisteren gebeurd is?«

»Neen mijnheer!« gaf de dame verwonderd ten antwoord.

»Ik ook niet!« zeide hij.

—

»Ik koester den diepsten eerbied voor de waarheid« zeide eens iemand in gezelschap, waar hij juist als een leugenaar bekend stond.

»Dat geloof ik gaarne« werd hem terstond door een der aanwezigen geantwoord; want gij zorgt altijd u op een eerbiedigen afstand van haar verwijderd te houden.«

—

Zeker jeugdig geestelijke ontmoette eens op eene eenzame wandeling een jonge schoone weduwe, die tot zijne gemeente behoorde en hem onverwachts dus aansprak: »Het is mij geopenbaard, dat gij mij trouwen zult, want ik heb driemaal achtereen gedroomd dat ik met u in het huwelijk zal treden.«

»Zeer goed« gaf de geestelijke ten antwoord, »wanneer ik op mijne beurt ook driemaal achtereen droomen zal dat gij mijne vrouw zult worden, dan zal ik het u onmiddelijk doen weten, en ik zal u terstond naar het altaar geleiden, maar voor dien tijd niet.«

— In de vergadering der Provinciale Staten van Friesland is eergister besloten, de leening, groot f 260.000, waarvoor f 104.000 tegen $4\frac{1}{2}$ pct. is ingeschreven, thans open te stellen tegen eene rente van 5 pct.

— Door de zorg der Regering is aan de leden der Tweede Kamer toegezonden eene uitmuntend bewerkte kaart van ons rijk op de schaal van 1 : 2 000.000, waarop zijn aangeteekend, in verschillende kleuren, de bestaande spoorwegen, de spoorwegen in aanbouw, de Noorder en Zuiderspoorweg, tot wier aanleg concessie is verleend. de spoorwegen, die bij voorkeur door de concessionarissen van de Noorder- en Zuiderspoorwegen kunnen worden aangelegd, en de spoorwegen, tot wier aanleg concessien zijn gevraagd, alles met aanwijzing van de aansluitende lijnen in Hannover, Pruissen en Belgie.

— In de *Leidsche Courant* worden eenige artikelen gewijd aan het onderzoek, hoeveel waarde aan de jenever wordt toegekend, daar toch jaarlijks in die stad *drie tonnen gouds* voor dien drank worden besteed. Volgens den maatstaf dier berekeningen zouden te Utrecht ruim *vier en een halve ton* en te 's Gravenhage meer dan *acht ton* aan jenever worden verbruikt. In verhouding tot de bevolking van die steden bedraagt de consumtie gemiddeld per hoofd, onverschillig van welken leeftijd of welk geslacht: voor Utrecht f $8,33\frac{1}{3}$, voor Leiden f $8.33\frac{1}{2}$, en voor 's Gravenhage f $10\,66\frac{2}{3}$. Deze drie steden bezitten een talrijk garnizoen, maar Leiden bovenal eene aanzienlijke armenpopulatie, zoodat, wanneer men dit een en ander in aanmerking neemt, de lagere standen te Leiden zich zeer aan het onmatig gebruik van sterken drank schijnen over te geven, terwijl, wat 's Gravenhage betreft, moet worden gelet op het talrijk bezoek van vreemdelingen.

— Het rijtuig voor den O. Ind. Vorst, door den heer *Hermans* te 's Hage tentoongesteld, moet f 25 a f 30.000 kosten.

— De *Staats-Courant* deelt mede, dat op dezerzijdsch verzoek de Engelsche regering de oprigting van een Nederl. telegraafstation te Singapore, heeft toegestaan. De kabel bestemd voor de lijn van Batavia over Banca na Singapore, in de fabriek der bekende firma *R. S. Newall* en Co. te Birkenhead tegenover Liverpool vervaardigd, is in alle opzigten van dezelfde zamenstelling als die, welke voor de Redsea company van Suez naar Aden reeds is gelegd en binnen weinige maanden van Aden naar Currachee, in het presidentschap Bombay, zal gelegd worden. De firma *R. S. Newall* en Co. heeft zich verantwoordelijk gesteld voor de goede werking van den telegraaf tusschen Singapore en Batavia, derwijze, dat zij eene maand na de daarstelling tien woorden per minuut zal overbrengen. Reeds is de kabel door eene commissie van Nederlandsche deskundigen onderzocht. Die kabel moet in dit jaar door meergenoemde firma gelegd zijn, en is of wordt dan ook reeds ingescheept, om primo Augustus a.s. uit Engeland te worden verzonden. Reeds zijn de noodige maatregelen genomen, om de aan te leggen stations te Batavia op Banca en te Singapore op 1 October aanstaande gereed te doen zijn.

— De 15de algemeene vergadering van 't Nederlandsch onderwijzersgenootschap is woensdag jl. te Nijmegen door Dr. *Veegens* geopend. Nijmegen was echter niet vertegenwoordigd! De volgende verg. zal te Amsterdam plaats hebben.

— Men wordt van goederhand onderrigt, dat een der eerste bankiershuizen te Amsterdam zich met de heeren *Dull* en Co. heeft verstaan, en wel in dier voege, dat, bijaldien de regering hun op nieuw de concessie verleent tot aanleg enz. van den Noorderspoorweg, met een rijkssubsidie van tien millioen gulden zonder rente-guarantie, de overige zestien millioen van stonden aan beschikbaar zijn.

'**s Gravenhage**, 25 Julij. Nadat heden eenige nog aanhangige onderwerpen zijn afgedaan bij de Tweede Kamer, is door de heeren *Strens*, *Olivier*, *Meeussen*, *Slicher* en *Dommer*, eene motie van orde gedaan, om de discussie over den noorder spoorweg tot den aanvang der volgende zitting te verdagen, ten einde haar dan te behandelen gelijktijdig met de concessie voor de zuiderlijn. Morgen zal over die motie de discussie plaats hebben.

Dedemsvaart, 21 Julij. Dat er iets ongewoons voorviel was reeds te Hasselt te ontdekken, wanneer men daar langs gaande tot boven aan de vaart lette op de vlaggen die wapperden van sluiswachterswoningen en van sommige vaartuigen van erkentelijke en dankbare schippers. Geen wonder, heden zou het monument onthuld worden door eenige belangstellenden gesticht voor wijlen mr. W. J. baron *van Dedem*, en wie zich herinnert, dat deze groote industriëel op 11 Julij 1809, — toen eerst na vele jaren tobben. — de eerste spade bij Hasselt in den grond liet steken, hetgeen dus dit jaar eene halve eeuw geleden was, zou vermoeden dat de Nederlandsche natie doordrongen zou zijn van zulk een gewigtig feit. Wij zwijgen echter van een groot dankbaar nageslacht, maar niet van het kleine gedeelte, dat zoo sprekend toonde te waarderen wat een *van Dedem* voor het algemeene welzijn heeft verrigt. Dit getuigde de groote schare van rijk en arm, oud en jong, dit getuigden de dankbare tranen die sommigen bij de onthulling van het monument stortten.

Het monument dat zich onderscheidt door smaak en eenvoudigheid, maar vooral door het doeltreffende, is vervaardigd in de fabriek van de hh. *L. J. Enthoven* en Comp. te 's Gravenhage, die er, met de ontwerpers van het plan, alle eer van hebben; het zinnebeeld de *Faam* is keurig bewerkt, op twee zijden wordt vermeld: *het dankbare nageslacht aan mr. W. J. baron van Dedem, stichter der Dedemsvaart* 1809—1859; Scheepvaart, Koophandel en Landbouw worden treffend voorgesteld.

De heer jhr. mr. *G. C. van Hemert* sprak eene korte rede uit en bood daarna het monument den heer burgemeester der gemeente Avereest aan, die het namens die gemeente in beknopte doch kernachtige woorden aanvaardde, waarna de heer *de Koning*, pred. der gemeente Avereest, eenige oogenblikken stilstond bij de groote verdiensten van wijlen baron *van Dedem*, en het nageslacht herinnerde aan de dure verpligtingen die het aan dezen grooten stichter had. Telkens werden die toespraken door de schoone hoornmuziek van de dragonders, uit Deventer herwaarts gekomen, afgewisseld. Daarna werden volksfeesten gehouden, als: zakkenloopen, tobbespel, lijnspringen, aaltrekken enz. Het feest werd opgeluisterd door eene menigte van elders aangekomen; vooral werd het echter gekenmerkt door een zegen des Allerhoogsten, toen de hemel zich van ongeveer 12 tot 4 ure ontlastte van een voor de geheele kolonie Dedemsvaart zoo weldadigen regen.

Door de kommissie en het hoofd van het gemeentebestuur, den heer *H. F. Deel*, met rijks- en gemeente-politie waren overal doeltreffende maatregelen genomen tot handhaving der goede orde. De dag werd besloten met eene vriendschappelijke bijeenkomst in en buiten de herberg van den heer *F. Boterman* onder het genot van ververschingen, illuminatie en van een heerlijken stillen avond.

Roermond, 22 Julij. Eergisteren morgen vond men in de gemeente Helden zekere M. J., inwoner dier gemeente, aan eenen boom opgehangen. Eerst werd aan een zelfmoord gedacht; doch op het nader gerucht dat zijne naaste bloedverwanten zich wel aan misdaad zouden hebben kunnen schuldig maken, door hunnen bloedverwant des nachts aan dien boom op te hangen, ten einde zich van zijn fortuin meester te maken, heeft de justitie zich onmiddellijk derwaarts begeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Voor eenige dagen heeft de politie te Parijs het spoor ontdekt eener talrijke bende dieven, inbrekers enz, welke de hoofdstad, maar vooral de omstreken, onveilig maakten, 80 personen daartoe behoorende, zijn in verzekerde bewaring genomen.

— Een groot gedeelte van de Parijsche bevolking is [illegible] Zondag de aldaar ondragelijke hitte in de straten ontvlugt, door naar het bosch van Boulogne te wijken waar niet alleen geheele familien, van den noodigen leeftog voorzien, den geheelen dag doorbragten, maar ook een aantal personen, te afgemat om, zelfs in den avond, den terugtogt te ondernemen, onder den blooten hemel hebben geslapen, om eerst in den vroegen morgen naar de stad terug te keeren.

ENGELAND.

In een officiëlen brief uit Parijs, aan *Daily News* gerigt, wordt gemeld, dat de spionnen, in de koffijhuizen, restauratien enz. aldaar sedert den vrede zijn verdubbeld en dat er veel dames toe behooren, alsmede dat de inhechtenisnemingen in de voorstad St. Antoine voortduren. De elfde brief gewaagt van de druivenziekte, welke in verscheidene gedeelten van het zuiden van Frankrijk verschenen is, doch meldt dat in Bourgondie de vrucht door het blad beschermd wordt.

— Een Fransch koorddanser, *Blondin* genaamd, heeft, volgens Amerikaansche bladen, op een strakgespannen koord, den overtogt der Niagara gedaan. Minstens tien duizend toeschouwers waren tegenwoordig. Naar den Kanadaschen oever heeft de wandeling 17 en van daar terug 12 minuten geduurd.

BELGIE.

Een boomkweeker in de provincie Namen, de heer *Dubreuil*, heeft een middel uitgevonden, om den groei van boomen, vruchten en planten op buitengewone wijze te bevorderen. Hij begiet ze tot dat einde met eene oplossing van zwavelzuur ijzer, $1\frac{1}{2}$ lood op een kan zuiver water, drie á viermaal 's daags, nadat zij niet meer door de zon worden beschenen. Bij de planten behoort men daarbij niet te vroeg te beginnen en bij de vruchten moet men het tijdperk afwachten, dat zij een vierde van hun wasdom hebben bereikt.

RUSLAND.

In den *Ami de la Religion* leest men:

„Een geschiedschrijver verhaalt, dat, toen onder *Peter I* de Strelitzen werden ter dood gebragt, welke strafoefening de Czaar met veel vermaak bijwoonde, een jonge Strelitzer, genaamd *Ivan* en bijgenaamd *Orel* (arend) in 't Russisch, bij de nadering van het blok, waarop hij zijn hoofd zou leggen, op zijn weg het hoofd van een zijner lotgenooten ontmoette en dit met zijn voet ter zijde schoof, zeggende: „ik moet mij hier plaats maken.

„*Peter I* — door de kalmte des jongelings getroffen, schonk hem genade en lijfde gem in rij een linie-regement als soldaat. De moedige Strelitzer verkreeg door zijne dapperheid den rang van officier en bijgevolg den titel van edelman.

De afstammeling van dien Strelitzer, Prins *Nicolaas Orloff*, een zeer schrander, braaf en verdienstelijk jong man, is nu door den Keizer van Rusland tot gezant bij den Koning der Belgen benoemd.

ASSEN, 26 Julij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 25 Julij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{9}{16}$ percent. dito 4 pCt. $96\frac{1}{4}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $104\frac{1}{4}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $74\frac{3}{4}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager; op September f 342. — Raapolie flaauwer; op zes weken f $35\frac{1}{4}$. — Tarwe en Rogge onveranderd. — Nieuwe haver f 5 per mud.

Den 30 Julij e.k. zal alhier arriveren, komende van Leeuwarden, een detachement van het 8e regement infanterie, waaronder de regementsstaf, sterk 3 officieren, 85 onderofficieren en manschappen.

Onder dit detachement zijn begrepen 1 luitenant, 2 sergeanten, 4 korporaals, 1 tamboer en 50 soldaten, strekkende ter tijdelijke vervanging van het alhier gestationeerde detachement.

Mede zal dien dag uit Groningen alhier aankomen de staf met 4 kompagnien van het 3e bataillon, 8e Reg. Inf. ter sterkte van 11 officieren, 550 onderofficieren en manschappen en 4 marketentsters, welke den anderen dag met de alhier in bezetting liggende 5de kompagnie tirailleurs en bovengemelde regementsstaf, naar Dwingelo en Diever zullen marcheren.

— Men verzoekt ons, als eene bijzonderheid, mede te deelen, dat een zevenjarig kind van . . . . *Boelens* te Peelo eene koe geheel en al heeft uitgemolken.

* Wij vernemen, dat tot rector-magnificus der Groninger Hoogeschool voor het aanstaande akademiejaar benoemd is de heer Mr. *B. J. Gratama*, hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit.

* Een schrijven uit 's Hage van eergisteren meldt ons het volgende:

„Het is nu nagenoeg zeker, dat de openbare beraadslaging over de spoorweg-concessien in de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal niet zal plaats hebben. De redenen, die voor het uitstel dezer beraadslaging worden aangevoerd, zijn bekend: het zijn 1o. de staat der geldmarkt, welke het thans moeijelijk maakt op dragelijke voorwaarden fondsen voor spoorwegondernemingen te bekomen; 2o. de wenschelijkheid van gelijktijdige behandeling der beide spoorwegconcessien, terwijl het voorbereidend overleg tusschen de Tweede Kamer en de Regering over den Zuiderspoorweg nog geruimen tijd zal vereischen.

„Hiertegenover bestaat een bezwaar, te weten: dat de sluiting der zitting naar het reglement der Kamer alle aanhangige werkzaamheden te niet doet, zoodat de Kamer, in geval zij tot uitstel besloot, in den herfst de behandeling der spoorwegwetten weder van voren af zou moeten aanvangen.

„Nu zijn eenige leden der Tweede Kamer voornemens voor te stellen, dat de behandeling der spoorwegwetten verdaagd, maar in den herfst dadelijk bij den aanvang der zitting, en wel, met afwijking van het reglement, op de hoogte waartoe zij thans gebragt is, hervat zal worden.

„Men meent te weten, dat de Regering zich niet tegen dat voorstel zal verklaren."

— Voor de geldleening voor de stad Meppel ad f 46,000, uitgeschreven tegen $3\frac{1}{2}$ pCt voor de oprigting eener gasfabriek, is niets ingeteekend; de rente op 4 pCt. gebragt heeft f 2,000 doen inschrijven. Men moet thans op nieuw verhoogen of de zaak der gasfabriek opgeven.

Ruinerwold. Bij de verkiezing van twee leden van den gemeenteraad zijn de beide aftredende leden de heeren J. F. ter Haar en C. R. Luten, met bijna algemeene stemmen herkozen.

Geen gehuwd man is het ooit in de wereld naar wensch gegaan zonder de hulp zijner vrouw. Wanneer zij zijn streven tot het hare maakt of zij zijne moeitevolle werkzaamheden beloont met een bemoedigend glimlachje, hoe gesterkt, hoe vertrouwend, zal hij dan zijne dagelijksche bezigheden hervatten en onverschrokken allerlei moeijelijkheden en gevaren het hoofd bieden, wanneer hij weet dat hij zijne krachten niet te vergeefs aanwendt maar dat zijne moeite beloond zal worden met hetgeen hem te huis verbeidt! Voor onaangenaamheden, teleurstellingen, is geen sterveling voortdurend beveiligd en hij is slechts half toegerust voor zijne levensreis, die tot levensgezellin heeft iemand die slechts de uren van geluk met hem deelt, zonder voor de weken en maanden van rampen en tegenspoeden een belangstellend deelgenoot in zijne beslommeringen en wederwaardigheden in haar te vinden.

—

Onlangs meldde zich iemand aan op een telegraafbureau om een berigt te laten nemen. Het was echter zoo onduidelijk geschreven, dat de telegraphist er onmogelijk uit wijs kon worden.

„Ik kan dit berigt niet seinen," zeide hij, „het is veel te onduidelijk geschreven."

„O, dat doet er niet toe," was het antwoord, „de persoon voor wien dit berigt bestemd is, is bekend met mijn schrift."

—

Gulden levensregels. Spreek nimmer eene vrouw tegen wanneer zij woorden heeft met haren man. Lees nooit uwe brieven kort voor gij u ter rust begeeft, daar zij uwe nachtrust welligt hinderlijk zouden kunnen zijn. Indien gij iemand eene gunst wilt verzoeken, doet dat dan nooit voor gij weet dat hij naar genoegen gedineerd heeft, zoo gij ten minste geen gevaar loopen zult dat hij uw verzoek glad afslaat. Onderzoek er nooit naar uit welke bestanddeelen een Fransch geregt is zamengesteld, daar de oplossing van dit geheim u welligt uwe eetlust zou kunnen benemen.

—

De prikkelende kracht der lucht. Het is algemeen bekend dat de zuivere zuurstof eene opwekkende en prikkelende eigenschap bezit, iedereen heeft den versterkenden invloed van versche lucht ondervonden, en nogtans heeft men de weldadige hoedanigheden van zulk een goedkoop en algemeen bestanddeel, nog nooit op eene practische wijze aangewend. Als het ligchaam zwak is, de hersenen vermoeid zijn, en het geheele gestel in een staat van matheid verkeert, dan behoeft men zich somtijds slechts even in de open lucht te begeven en eens krachtig en frisch in en uit te ademen, om hiervan de goede uitwerking te ondervinden. Hij die het beproeft zal zich versterkt en opgewekt gevoelen, het bloed zal met vernieuwde zuiverheid vloeijen, de longen zullen met de vroegere veerkracht werken, het geheele gestel zal als verjongd schijnen, en hij zal de prikkelende kracht der natuur als het beste geneesmiddel beschouwen.

—

Ademhaling. Als de ademhaling plaats heeft bij een mensch in gezonden toestand, dan berekent men die op

Nijeveen. Hier zijn 30 stembriefjes in de bus gestoken. De heer J. Duiven is met volstrekte meerderheid herkozen, terwijl er eene herstemming moet plaats hebben Jb. Jonker aftredend lid, die 11 stemmen en P. T. de Goede, die 5 stemmen hadden bekomen

* **Eext,** 21 Julij. De rogge is hier zoo goed als in de schuur. Het beschot van dit voornaamste landbouwproduct schat men op de helft van een middelmatig gewas. Het meerdere hooi, dezen zomer gewonnen, zal den landbouwer de schrale opbrengst der rogge niet kunnen vergoeden.

* **Anloo,** 20 Julij. De uitslag der stemming voor twee leden van den raad dezer gemeente is geweest als volgt: de aftredenden herkozen: *J. R. Boerma* te Annerveenschekanaal, met 37, en *D. G. H. Tjassens* te Anloo met 34 stemmen. De overige waren op onderscheidene personen verdeeld. In het geheel waren er ingeleverd 49, alle geldige briefjes.

Zuidwolde, 23 Julij. Gisteren had alhier de aanbesteding plaats, van het bouwen van vijf tolhuizen en zeven slagboomen bij den reeds in aanleg zijnden straatweg van Meppel, door de Wijk en Zuidwolde naar Hoogeveen, met een zijtak naar Dedemsvaart. Deze aanbesteding heeft alleen bij inschrijving plaats gehad, terwijl daaruit gebleken is, dat, *K. Kleinmeijer* te Dedemsvaart de laagste inschrijver is geweest, de tolhuizen voor eene gezamenlijke som van f 4013„– en de slagboomen te zamen voor f 522„ aan wien deze werkzaamheden waarschijnlijk wel gegund zullen worden.

Peize, 24 Julij Bij de alhier gehondene stemming voor de aftredende drie leden van den gemeenteraad. B Luinge, H. Wilkens en A. G. Ebbinge, is B. Luinge alleen met volstrekte meerderheid nl. met 24 van de 38 geldig uitgebragte stemmen herkozen, en zal tusschen H. Wilkens, A. Ebbinge J. Zoon, J. Ensing en den burgemeester Timmermans eene herstemming moeten plaats hebben.

* **Uffelte,** 23 Julij. Gisteren, omstreeks 1 uur, brak alhier een kortstondig doch zeer hevig onweder los, hetwelk *J. Gerrits* alhier bijna het leven had benomen. Genoemde persoon kwam met zijn knecht en arbeider van den esch. Toen zij zich tegen de woning van *J Snoek* bevonden, schoot een bliksemstraal tusschen twee van hen door. Plotseling gaf J. G. een angstig geluid en kon niet gaan of spreken. De beide andere personen schoten daarop toe en bragten h m naar huis. Nadat hij een paar uren in een schijnbaar bewusteloozen toestand had verkeerd vertoonden zich eenige kenteekenen van beterschap. Tegen den avond begon hij weder met eene zachte stem te spreken en verhaalde, dat hem vuur over den arm was gevlogen en hij daarop een bedwelmenden damp had ingeademd, ten gevolge waarvan hij bewusteloos was geworden Thans is hij weer hersteld.

Men meent dat diezelfde bliksemstraal eerst de woning van *J. Snoek* zou zijn ingeslagen door eene opene ruit Althans de personen, die zich in dat huis bevonden, verhalen, dat hij tusschen hen is doorgegaan, de tafel verplaatste en een koperen ketel op den grond geworpen heeft, waarna hij door eene andere ruit zich een' uitweg zou hebben gebaand, juist toen de drie genoemde personen zich tegen dat huis bevonden.

Tegen den avond van dienzelfden dag had hier het volgende voorval plaats. H S. kwam bij de put om water te halen en zag daar iets in drijven. Hij riep daarop zijn buurman en deze gelukt het om het kind van *J Stijmer*, een meisje van bijna 4 jaren, uit den put te halen. Hoe wel men in het eerst geen teeken van leven bij het kind kon bespeuren, is het toch, na eenige aangewende pogingen gelukt, het kind levend aan de radelooze moeder terug te geven.

***.Coevorden,** 23 Julij. Heden morgen zou alhier worden uitbesteed het graven van het hoofdkanaal van uit de gracht tot in de de Vecht bij den Haandrik. Slechts drie aannemers van de Dedemsvaart waren tegenwoordig en deze wilden op het werk niet inschrijven, voor dat zij de door de Maatschappij opgemaakte begrooting hadden gezien, om, zoo 't scheen, daarnaar hunne inschrijving te bepalen. Dit kon hun echter niet worden toegestaan; doch wel besloot men, ten hunnen genoegen, de begrooting tegelijk met de inschrijvings billetten in de bus te steken en de aanneming te doen door gaan, zoo de laagste inschrijver ook met de begrooting gelijk stond. Ook hiermede waren de aannemers niet te vreden, maar hielden vol dat zij eerst de begrooting wenschten te zien. — Dat het aanbod der Maatschappij hun (door buiten gewoon hoog in te schrijven) hiertoe de gelegenheid aanbood, schenen zij niet te willen of te kunnen begrijpen, althans van de geheele uitbesteding is niets gekomen. — Alle werkzaamheden zullen thans voor eigen rekening worden uitgevoerd, en men hoopt dat de Maatschappij door magt van volk zal trachten, een en ander zoo spoedig mogelijk gereed te krijgen

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

* **Makkinga,** 23 Julij Heden vergaderden de floreenpligtigen der gemeente Makkinga c. a. in de kerk der Hervormden alhier, ten einde een predikant te benoemen. De stemmen werden uitgebragt op de Kandidaten *N. S. Kappers* en *E. J. Offerhaus.* De meeste stemmen vereenigden zich op eerstgemelden, die dan ook terstond kerkelijk is beroepen.

* **Meppel,** 22 Julij Door de Chr. Afgesch gemeente alhier, is uit een voorgedragen drietal van predikanten, bestaande uit de HH. *J. Beijer*, *W. Postmus* en *H. Rentingh*, respectievelijk predikanten te Leeuwarden, Surhuisterveen en Middelstum, door de gemeente beroepen de heer *J. Beijer*, thans leeraar dier gezindte te Leeuwarden.

INGEZONDEN STUKKEN.

En toen de menschen sliepen,
toen kwam de vijand

Kiezers van Ruinen!

Aanstaande Vrijdag wordt gij opgeroepen tot herstemming tusschen de drie aftredende leden van onzen Gemeenteraad en de heeren *H Haveman*, *R. K Reinders* en *J. J. Santink sr.*

Deze, in vele opzigten, ongunstige uitkomst is hoofdzakelijk te zoeken in de trage opkomst bij de stembus: (en zijn 35 geldige stemmen uitgebragt zijnde ruim een derde van de 98 kiesbevoegden. waardoor de oppositie vrij spel had.

Ruinen bevindt zich aanvankelijk op den weg van gematigden vooruitgang, en daar wij vooronderstellen, dat velen, die sliepen, toen de oppositie-partij zich wakker betoonde, onze gemeente op dien weg wenschen te bewaren, zoo noodigen wij hen uit om getrouw als een eenig man van hun grondwettig regt gebruik te maken en met ons hunne stemmen uit te brengen *op de aftredende leden*

Ruinen den 24 Julij 1859.

Eenige Kiezers

Aan de Redactie der Drentsche Courant

Met groot genoegen is door mij, en velen met mij, de voor eenige dagen alhier in het leven geroepene Burger Kiesvereeniging begroet. Hoewel nog geen lid van dezelve zijnde, en de eerste vergadering niet hebbende bijgewoond, wensch ik mijn oordeel over die vereeniging en mijne aansluiting aan dezelve uit te stellen tot tijd en wijle dezelve zich finaal zal hebben geconstitueerd, en door reglementaire bepalingen zich hebbe verbonden Voorshands heb ik alle geloof, dat het gekozen Bestuur zich met alle lof zal kwijten van de door hetzelve op zich genomene taak, en ook de uitslag van de jongst gehoudene stemming, is allezints geschikt, om de vereeniging met ijver en kracht op het door dezelven ingeslagen spoor te doen voortgaan Immers: nog zelden is een zoo groot aantal biljetten ingeleverd en zijn mitsdien zooveele stemmen uitgebragt, als nu, nu het politieke leven door de Vereeniging schijnt opgewekt; de eerste door haar aangenomen kandidaat Mr. *H. J. Carsten*, is bij de eerste stemming met eene overgroote meerderheid herkozen. — Dit echter tusschen twee haakjes, ook zonder hare aanbeveling twijfelen wij niet, of het resultaat, zou ten opzigte van dien heer weinig hebben verschild — Mr *C. Steenbergen* ofschoon door de vereeniging niet aanbevolen, is schoon ook met eene geringe meerderheid, mede herkozen. Dit mismoedige haar echter in geenen deele, want zijn' herkiezing door de kiezers, die dezelve buiten de vereeniging hebben bewerkt, eene groote inconsequente daadzaak. Eene herstemming moet plaats hebben tusschen de hh. *J. Zwiers jr.*, *B. Spanjaard, Jr.* Wessels Boer en *J. M. Jalvingh* van welk viertal de drie laatsten door de vereeniging zijn aan bevolen.

Ons dunkt derhalve dat de verkregene resultaten allezints bemoedigend zijn voor het bestuur en de leden der vereeniging. Groot belang stel ik dat de Vereeniging tot stand kome niet alleen, maar zich ook staande houdt Groot vertrouwen heb ik dat zoowel 't een als 't ander zal gelukken, want waar ik verneem hebben zich reeds ruim een 40 tal Kiezers waaronder van onze notabelste en deftigste burgerij, voorloopig verbonden. Het Bestuur duidde het mij niet ten kwade, dat ik het aanrade om alle verkeerde bepalingen en daaruit ontstane ongelukkige incidenten, zooals er eene in de jongste vergadering moet zijn opgeworpen, die niet met het doel en de strekking van het na 1848 zoo zeer ontwaakte en aangewakkerde politieke leven harmoniëren, zooveel mogelijk te vermijden dan zal de Vereeniging. men houde zich hiervan overtuigd, heilzame vruchten dragen voor onze plaats en zoo mogelijk voor ons gewest, doch ook. dit verzuimende, zal zij de kiem der ontbinding reeds van hare geboorte met zich voeren.

Hoogeveen, 20 Julij 1859.

Een Kiezer, die de aanstaande vergadering der Vereeniging hoopt bij te wonen.

CORRESPONDENTIE.

De stukken: „Oosistellingwerf„ en „Eenige vragen„ zijn te personeel en overigens ook niet geschikt, om in dit blad opgenomen te worden.

Advertentien.

25jarige Echtvereeniging
van
GERD HEINRICH WOLTHAUS
en
ANNA ULRICH.

Smilde. 25 Julij 1859.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER J. SMIT, — geliefde echtgenoot van W. VAN KREGTEN.

Assen den 24 Julij 1859.

Op den 17 dezer overleed alhier, onze waarde OOM en behuwd OOM, den Heer BEREND KOSTERS, in den ouderdom van 68 jaren en 7 maanden.

Namens de familie, A STREUR.

Heden overleed in den ouderdom van 85 jaar en 6 maanden, onze geliefde tante, MARGJE SIJMENS VELDHOF, Wed van wijlen SIPKO HEIDA.

Hoogersmilde, 22 Julij 1859.

JAN HOFMAN.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 Julij. TARWE prijshoudend; 130 ℔ jar. bonte Poolsche f 310; 131 ℔ nieuwe dito f 305; 128 ℔ geringe dito f 275, 277. — ROGGE stil; 124 ℔ Galatz f 188, 190; 121, 122 ℔ Odessa f 171, 173; 122 ℔ Donau f 167; 115 ℔ Petersburger f 166 — Garst, Haver en Boekweit zonder handel. — KOOLZAAD £ 1 1/2 lager: Deensch Rübs £ 52; Polder f 10 1/4, 3/8; op 9 vaten Olie in Sept. £ 58; Oct. £ 58 1/2. April £ 61. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk en op levering weder lager afgegeven; op 6 weken f 35 3/4; Bombay f 33 1/2: Vliegend f 34 1/2; 1o. September f 34, , 34 1/4, 34, October f 34 1/4, 1/2, 1/4; Nov f 34 1/2; Dec. f 34 1/2 3/4, 1/2: Mei f 35 1/2. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering iets flaauwer; op 6 weken f 33 1/2; Vliegend f 32 1/4; 1o. Sept f 32, Oct, Nov en Dec f 32 1/4. — HENNEPOLIE op 6 weken f 37 1/4: Vliegend f 36.— RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 66. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8 a f 10 1/2.

SCHIEDAM, 22 Julij. MOUTWIJN f 14 3/4 per vat contant met weinig verkoopers. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 18 a f 18 1/2 per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	22 Julij.	23 Julij.
Nederl. W.S.	2 1/2	63 5/8	63 5/8
—	3	75 1/2	75 1/8
—	4	96 7/8	97 5/8
Amort. Synd.	3 1/2	94 1/2	94 1/2
Handelm.	4 1/2	128 1/2	127 1/2
O. I. Leening	4	95 3/4	
Aand. H. Spw.			
—— R.——	4 1/2		
N. B.	1/2		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	104	104
Cert. 1831/33	5	89	85 1/2
Dito 1840	4	85 1/2	
— Stieglitz	4	86 1/8	
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	95	
— 1855 6eS,	5	100 7/8	100 3/8
— van Ass.	6		

	pCt.	22 Julij.	23 Julij.
Polen			
Aand. fl 500			
Obl.	4	79 3/4	78 3/4
Spanje, Obl.	1 1/4	31 1/2	31 1/2
Obligatien	3	43 3/8	
Binnenl.	3	40 7/8	40 13/16
Amortisable			
Bewijz. Coup.		4 7/16	
Oostenrijk,			
Oblig. Goud	5		
— —	4		
— Metal.	5	57 7/8	57 7/8
— RenteA.	5	74 1/8	74
— Nation.	5	61 7/16	59 1/2
— —	2 1/2	30 3/8	30 1/8
Belgie, Cert.			
Rothschild	2 1/2	51 7/8	
Portug., Obl.	3	44 1/8	44 1/4
Brazilien	5	99 1/2	99 1/4
Weener aandeelen	4		

22 Julij. Op lager afkomende koersen was de markt op nieuw flaauwer gestemd; de handel was weinig beteekenend.

23 Julij. Nationale fondsen waren heden flaauwer: van buitenlandsche waren Spaansche meer aangeboden, Russische onveranderd, Portugesche iets vaster, terwijl Oostenrijksche bij vrij levendige affaire tot merkelijk lagere prijzen verhandeld werden; de slotprijzen vertoonden eenige meerdere vastheid.

---

18 in eene minuut, 1080 in 't uur, en 25920 in de 24 uren. Door elke ademhaling dringt een pint lucht door de longen in, dat is 18 pinten in eene minuut, in het uur meer dan 2 okshoofden, en in de 24 uren meer dan 57 okshoofden. Bij een gezond mensch telt men 72 kloppingen van hart in eene minuut. Elke klopping doet 2 once bloed naar 't hart stroomen Dus zijn er elke minuut 147 once noodig tot zuivering der longen, in een uur 450 pinten, in 24 uren bijna 11000 pinten De geheele omloop van het bloed heeft in 110 seconden plaats.

—

DE VICTORIA-BRUG TE MONTREAL.

Dit reusachtige werk, zal naar alle waarschijnlijkheid, in October dezes jaars voor den handel gereed zijn. Zoodra deze schakel voltooid is, zal het groote kokerspoorweg-stelsel, een onafgebroken lijn, van ten minste 1,200 mijlen lengte vormen, tusschen Chicago, de stapelplaats van het westen, en de Atlantische Zeekust te Quebec en Portland. Het geheele aantal schepen, bij dit reusachtig werk gebezigd, bedraagt 116. de tonnen inhoud, behalve die der sloepen, 10,631, het scheepsvolk 456 man en de paardekracht der stoomvaartuigen 356. Onder de werklieden zijn 133 smeden en bankwerkers 121 klinkers en plaatleggers, 280 timmerlieden, 226 metselaars en steenhouwers, 19 schilders, 1331 aardwerkers, 49 vlotters en 75 loopjongens. Bij de Canada-werken zijn er voor het maken van kokers 477 personen bezig. Voorts worden er nog 142 paarden gebruikt. De brug heeft 23 boogen van 242 vt. wijdte, en één in het midden der rivier van 330 vt. brug wordt van weerszijden door een dijk genaderd, die in een bruggen-hoofd van stevig metselwerk van 240 vt. lengte en 90 vt breedte eindigt. De oprijweg van den noordelijken oever is 1400 vt. lang, die van den zuidelijken 900 vt. De geheele lengte van de brug is nagenoeg 2 engelsche mijlen.

—

Op het kerkhof te . . . . bevindt zich een zerk met het volgende opschrift:

„Ach, ach, ach!
„Hier ligt mijnheer van Bach!
„Geboren aan de Zwarte zee.
„Gestorven aan het buikwee!„

—

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.